

NVE

FORPROSJEKT SIKRINGSTILTAK VOSSOVASSDRAGET

Presentasjon av forprosjektet og Veggen vidare

Siss-May Edvardsen
fung.regionsjef

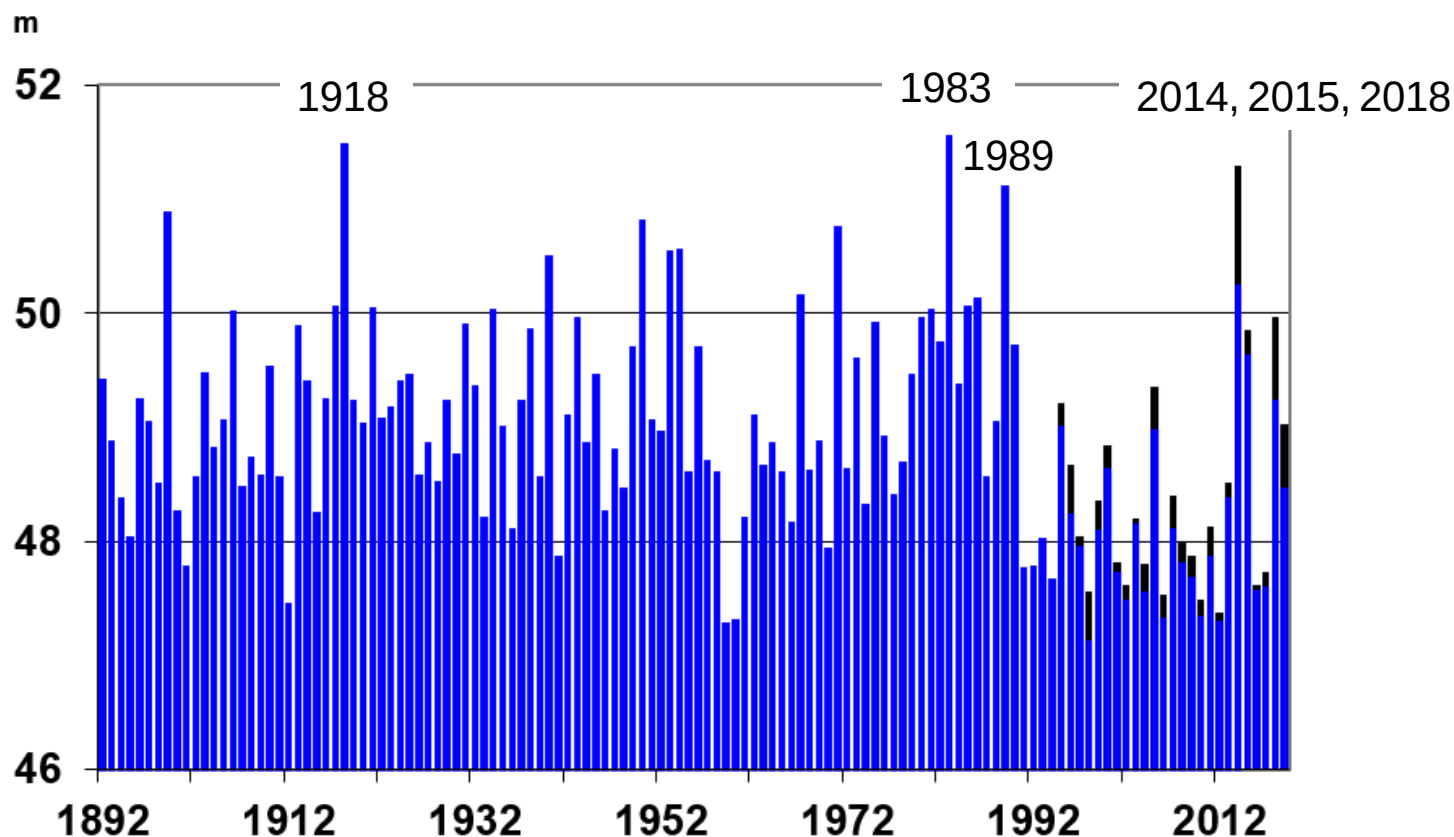
Hallvard Berg
seksjonssjef

- Sweco Norge AS
  - Prosjektleder Nils Andreas Loland
  - Hydraulikk Samuel Vingerhagen
- Multiconsult AS
  - Nils Roar Sælthun
- NVE
  - Seksjonsleder Hallvard Berg
  - Prosjektleder Eirik Traae
  - Prosjektleder Siss-May Edvardsen

Vangsvatnet – Bulken vasstander

Årlig maksimal vannstand, Vangsvatnet

Vangskyrkja
1743:
«man kunne
ro i båt til
alteret»

1743
1719 1745 1790

1865-66
senking
av utløpet

1991
senking
av utløpet

Agenda

- Sweco
  - Flaumsonekart Voss og Evanger
  - Hydrologi og hydraulikk
  - Silingsrapport
  - Forprosjekt
- Multiconsult
  - Nyttevurdering
- NVE
  - Veggen vidare
- Spørsmål og diskusjon

Forprosjekt Vossovassdraget

- Hydrologi
- Laserscanna botntopografi
- Modelloppsett HecRas og RiverFlow 2D
- Vannlinjenotat og Flomsonekart
- Ingeniørgeologi og Hydrauliske simuleringar av tunnelalternativ
- Hydrogeologi og Geoteknikk
- Konstruksjon, kulturminner, veg og landskap
- Silingsrapport og Forprosjektrapport

HYDROLOGI OG HYDRAULIKK

Lysbilde 6

LNA1

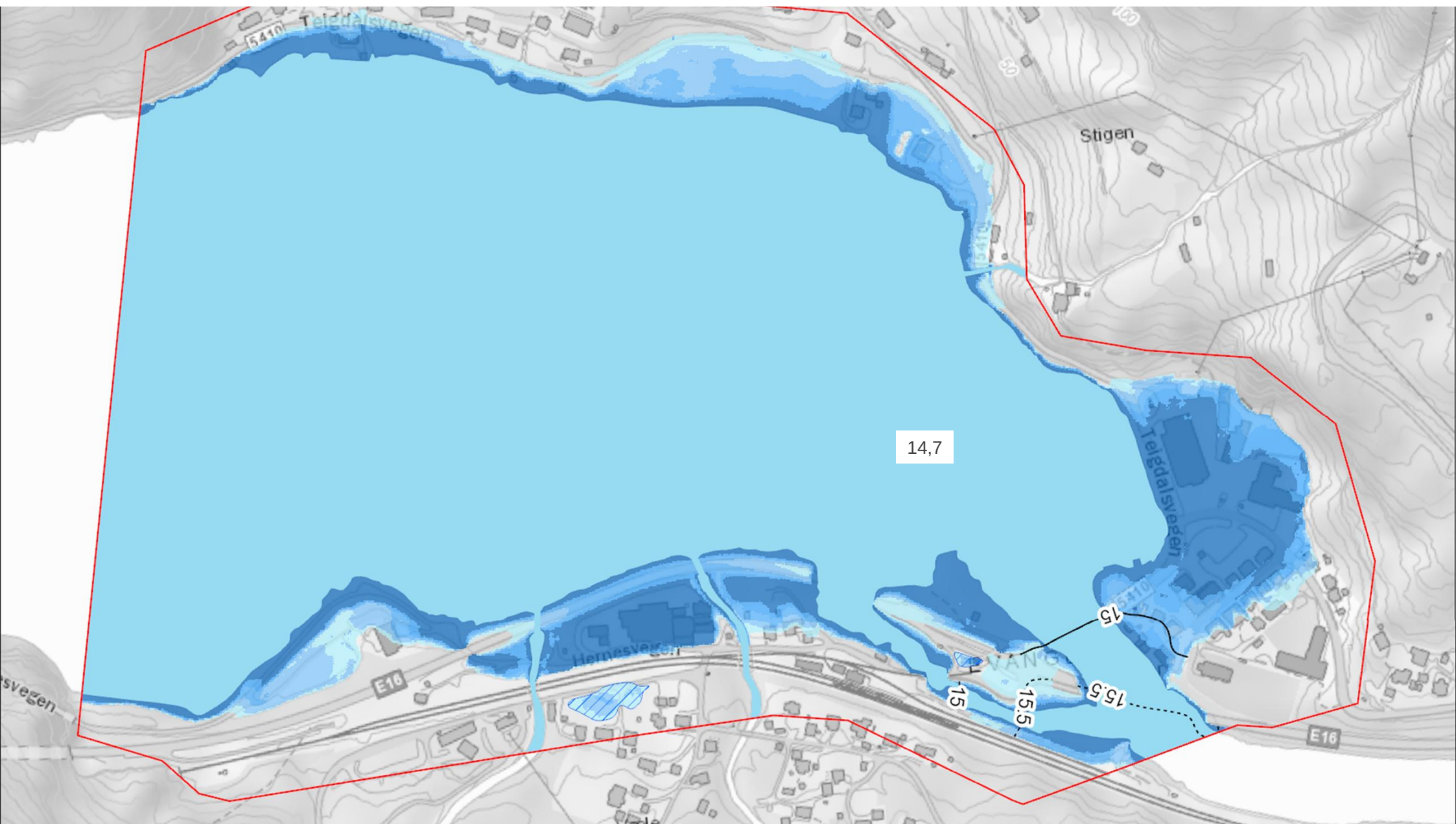
Loland, Nils Andreas; 16.06.2020

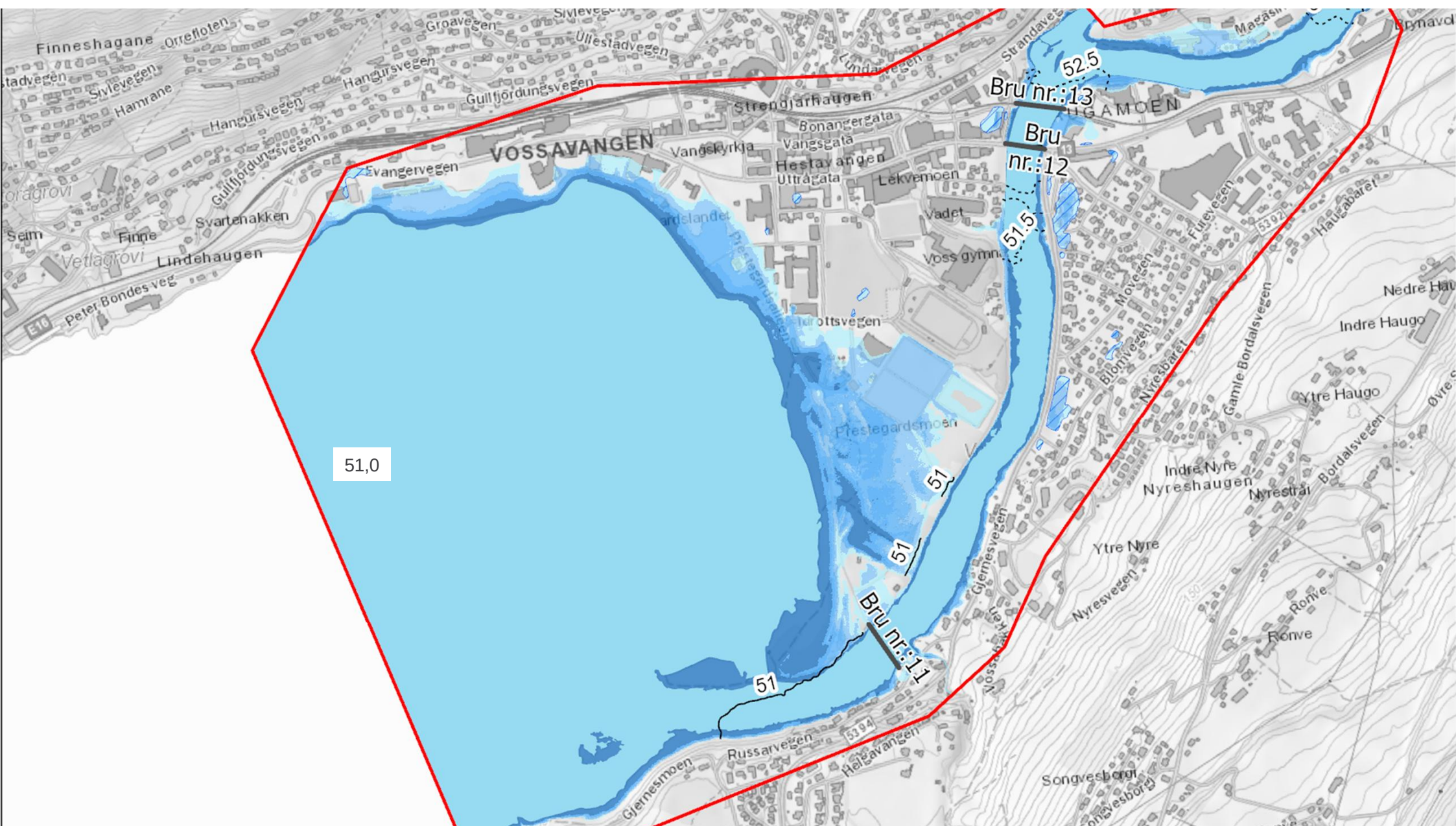
Flomsonekart

- Evanger
- Voss

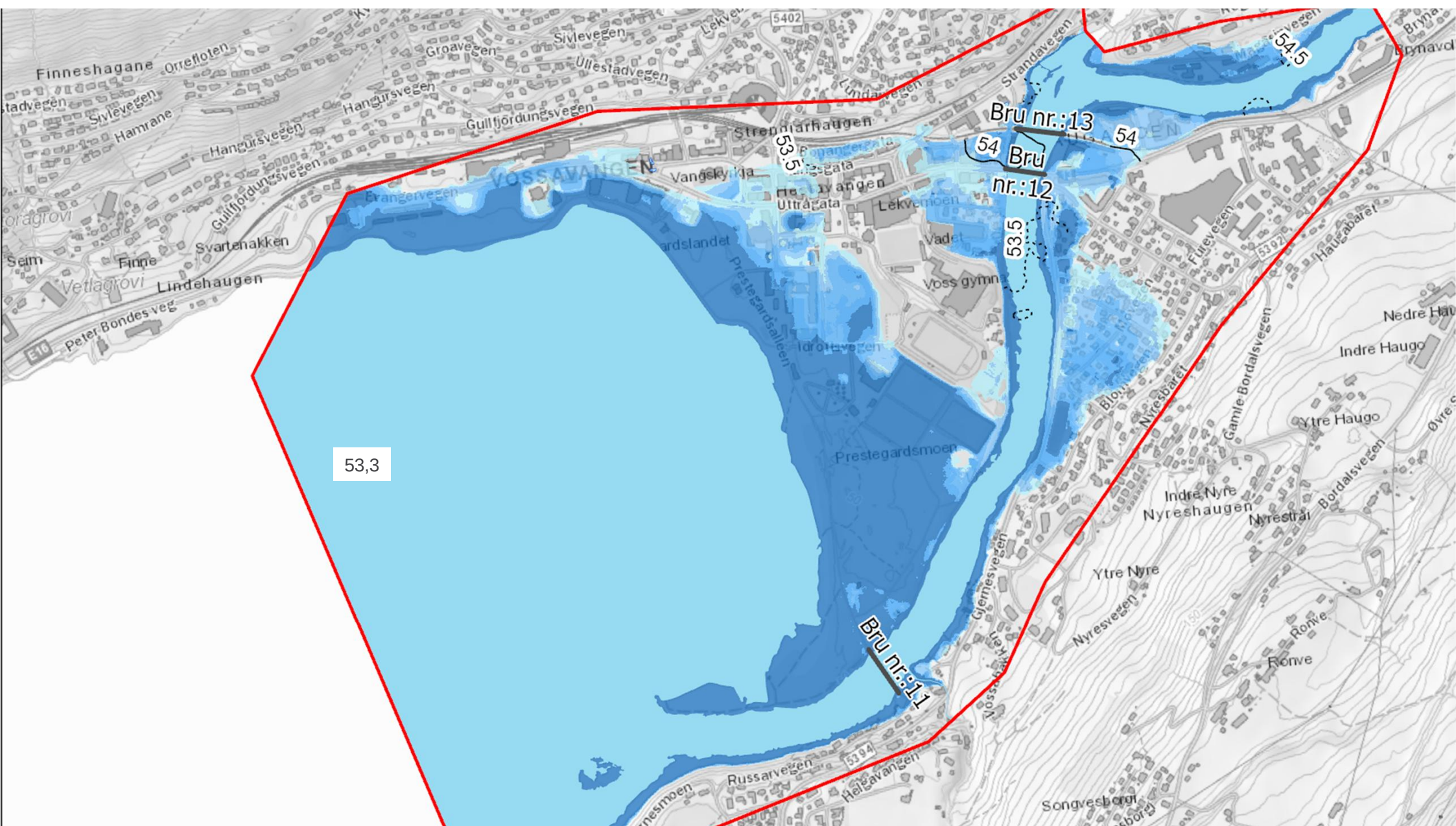

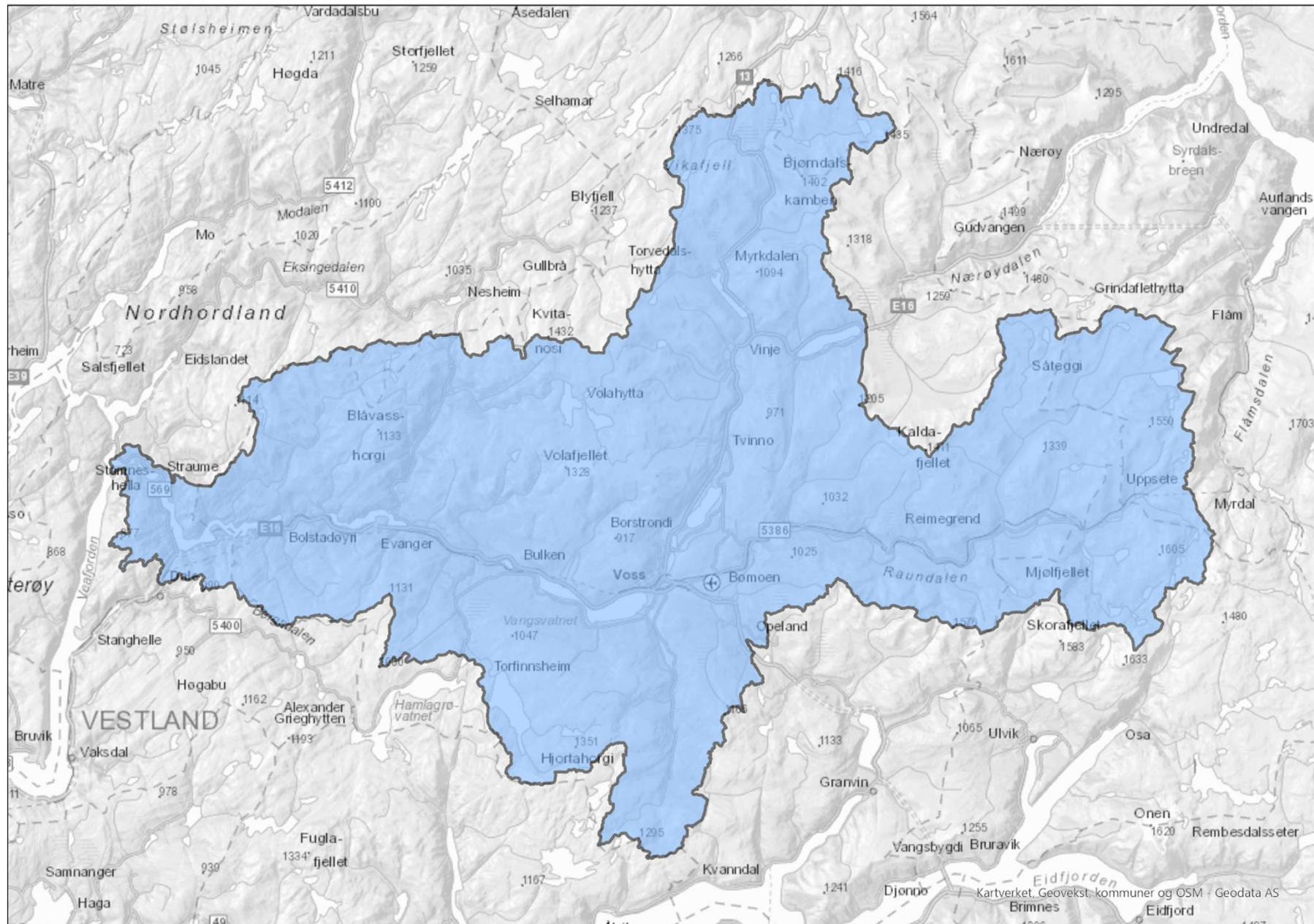

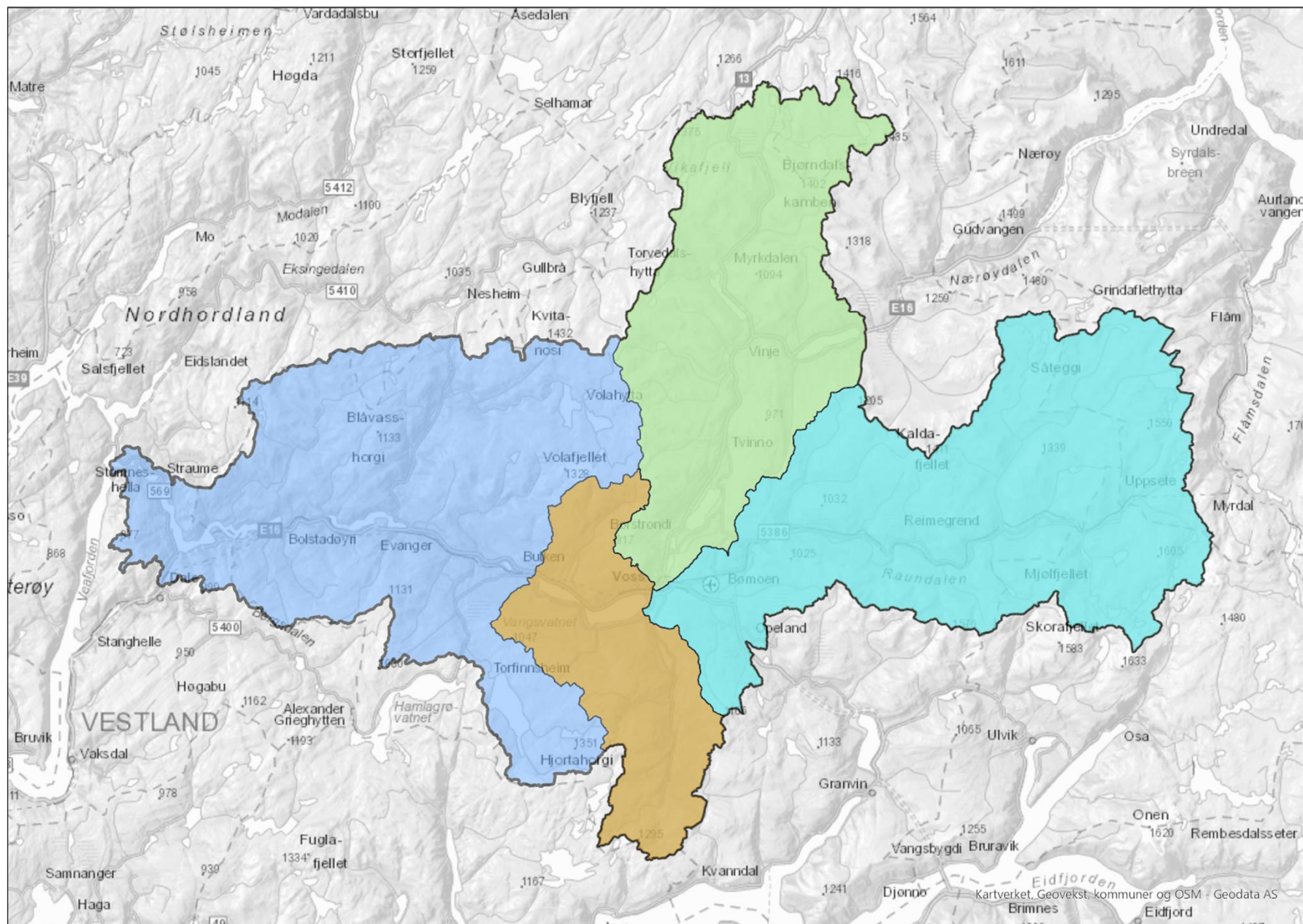
Flomscenarier

- Flommen i 2014 er brukt som referanseflom
- Flommene i 2005 er to andre flomscenarier

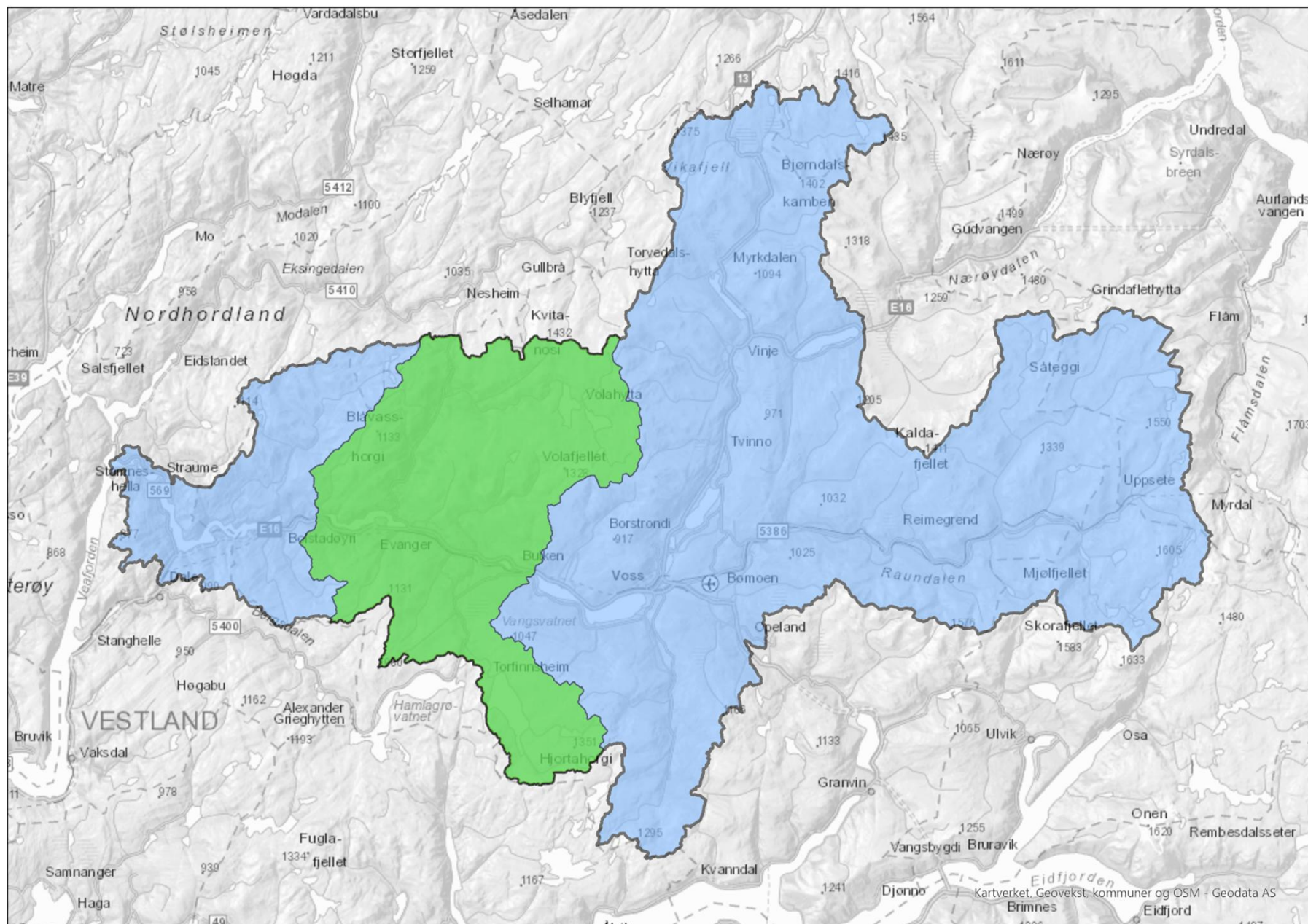
		2005 sep.	2005 nov.	2014
Raudalselvi	[m ³ /s]	770	450	780
Strandaelvi	[m ³ /s]	320	220	320
Utløp Bulken	[m ³ /s]	560	520	810
Utløp Evangervatn	[m ³ /s]	1300	1300	1400

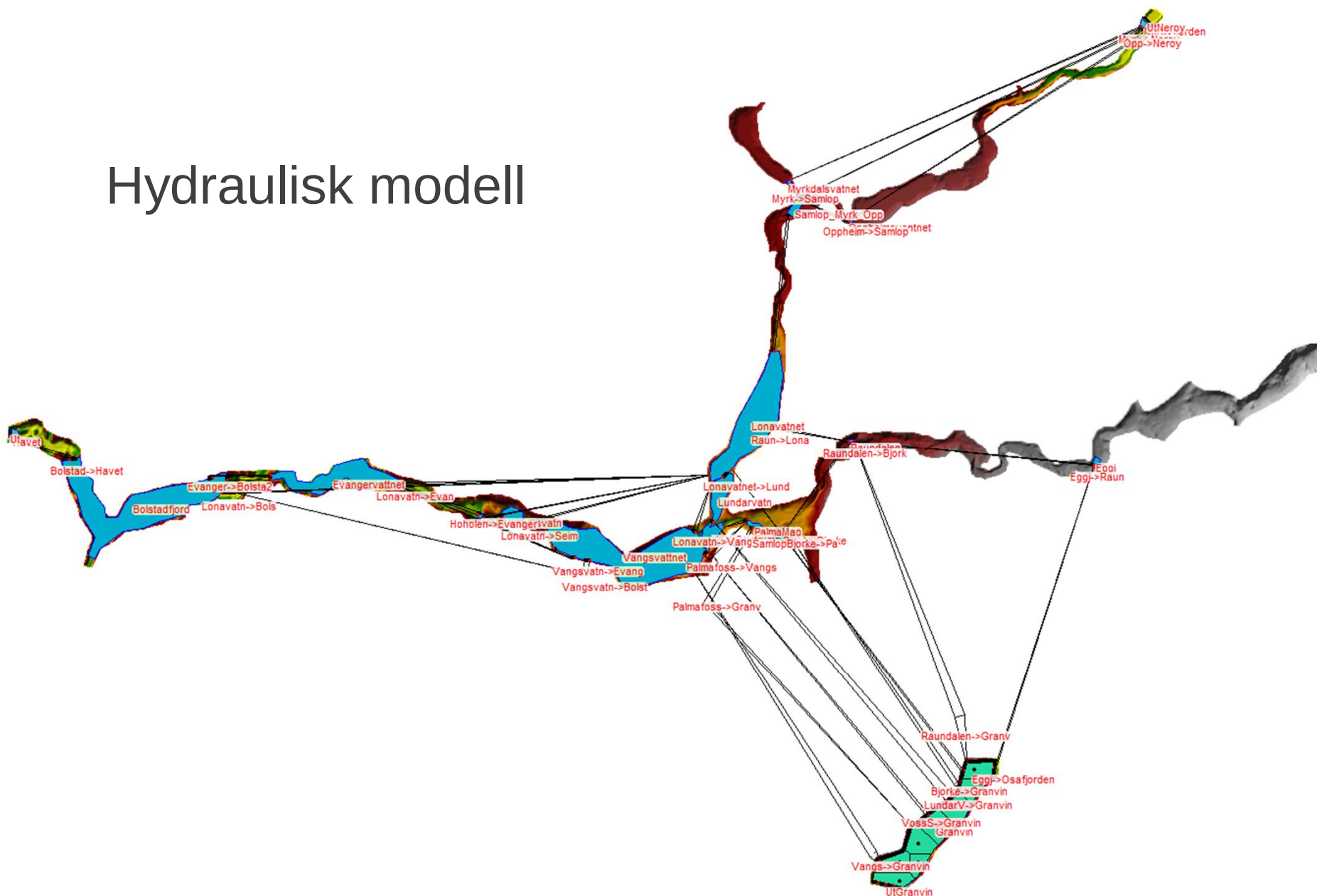

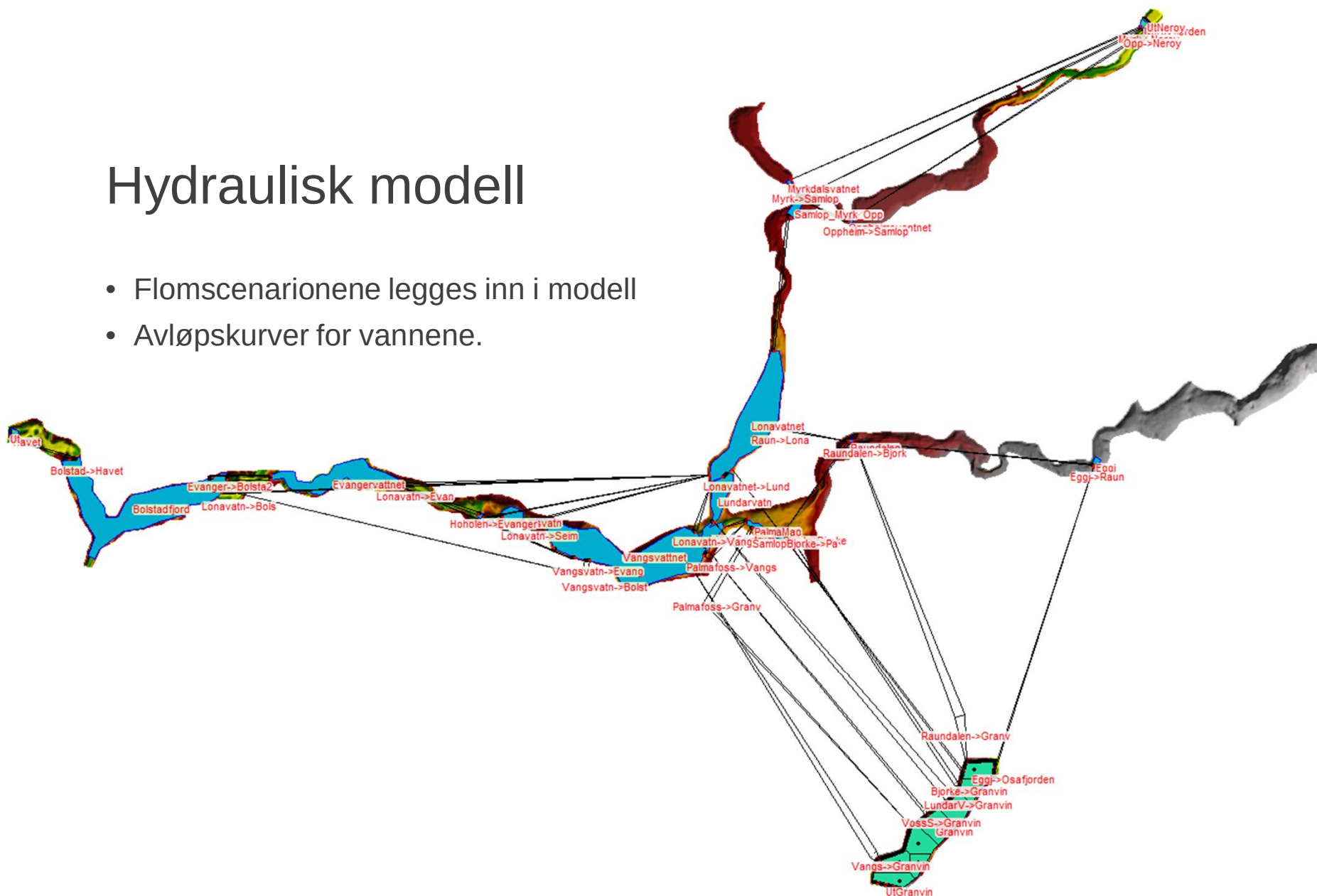

- Flomscenarionene legges inn i modell
- Avløpskurver for vannene.

SILINGSRAPPORT FORPROSJEKT

Lysbilde 19

LNA1

Loland, Nils Andreas; 16.06.2020

Silingsrapporten.

- **Målsetting:** velge de beste flomsikringsalterantivene til forprosjektet. Ett alternativ som beholder vannet i Vassdraget (VIV) og et alternativ som tar vannet ut av Vassdraget (VUV)
- **Premisser:**
  - Q200 – klima.
  - kote 49,9 i Vangsvatn.
  - Kote 12,7 i Evangervatn – ikke mulig -> sikre til den vannstanden en får Evangervatn.
  - Ikke forverre situasjonen i Vassdraget.
- **Kriterier:**
  - Skadereduksjon
  - Kostnader
  - Miljø og andre konsekvenser.

Silingsrapporten

- **Prosess:**

- Fremskaffing av grunnlagsdata.
- Vurdering av forskjellige tunneltraseer – 54 tunneler – bortvelging av de som ikke er aktuelle
- Vurdering av flomsikringsalternativer – 18 – bortvelging av de dårligste alternativene
- Valg av alternativer til forprosjekt, ett for VUV og ett for VIV.

Lokale sikringstiltak på Voss og Evanger.

- **Voss:**
  - Lokale sikringstiltak for kote 51,0 i Vangsvatnet (ca. 200 års flom i dagens klima)
  - Lokale sikringstiltak for ca. kote 53,5 i Vangsvatn (200 års flom i fremtidig klima)
- **Evanger:**
  - Lokale sikringstiltak og heving av terreng.
  - Heving av terreng.

Resultater

- VIV
  - Flomtunnel fra Palmafossen til Vangsvatnet
  - Flomtunnel fra Lønavatnet til Vangsvatnet
  - Flomtunnel fra Vangsvatnet til Evangervatnet
  - Flomtunnel fra Evangervatnet til Bolstadfjorden.
  - Lokale sikringstiltak på Evanger

- VUV
  - Flomtunnel fra Lønavatnet til Granvinssfjorden
  - Flomtunnel fra Urlandselvi til Granvinsfjorden
  - Lokale sikringstiltak på Evanger.

Lokale tiltak på Voss for kote 51 i Vangsvatn.

Forprosjekt.

- Alternativer VIV og VUV fra silingsrapporten samt lokale sikringstiltak på Voss.
  - Forprosjekt rapport
  - Tegninger
  - Kostnadsestimat

ALTERNATIV

SIKRING MED VANN I VASSDRAGET.

Flomtunneler - VIV

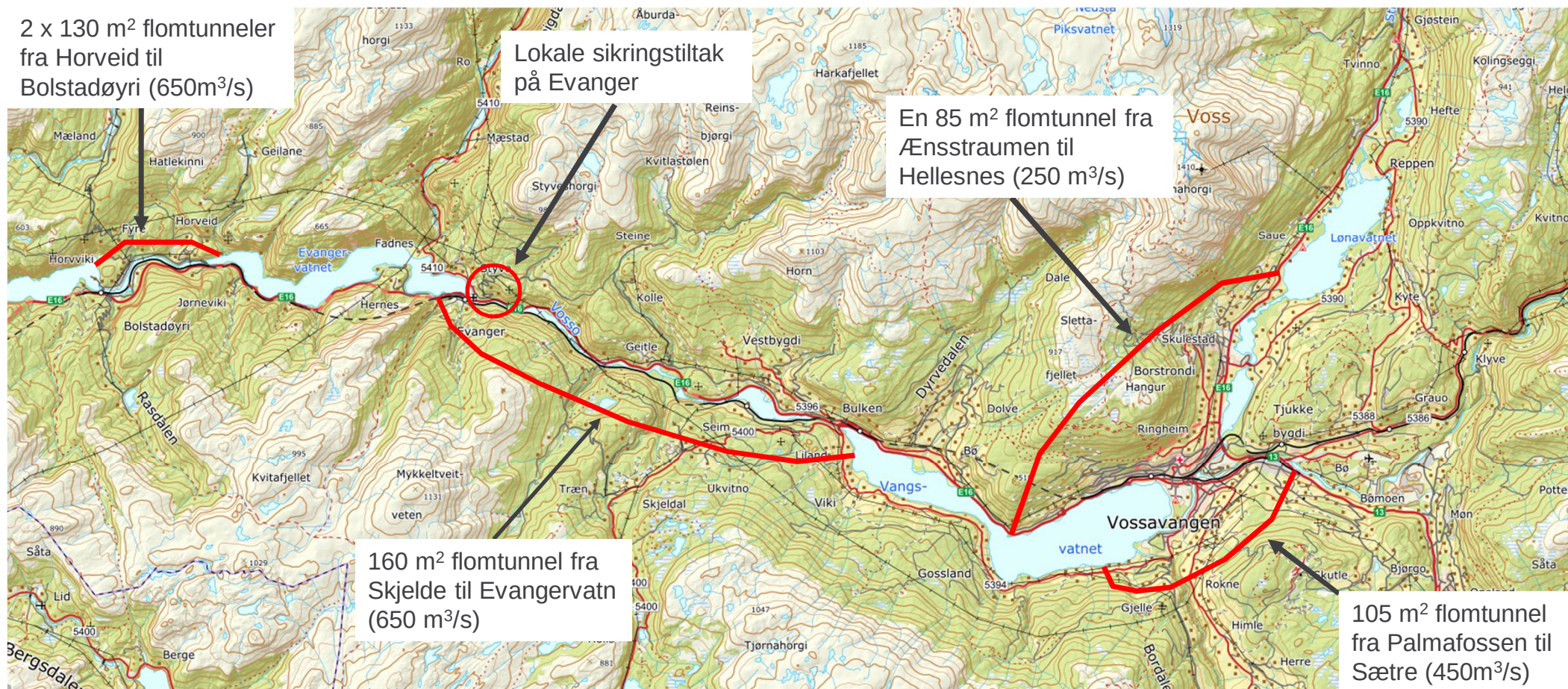
2 x 130 m² flomtunneler
fra Horveid til
Bolstadøyri (650m³/s)

Lokale sikringstiltak
på Evanger

En 85 m² flomtunnel fra
Ænsstraumen til
Hellesnes (250 m³/s)

160 m² flomtunnel fra
Skjelde til Evangervatn
(650 m³/s)

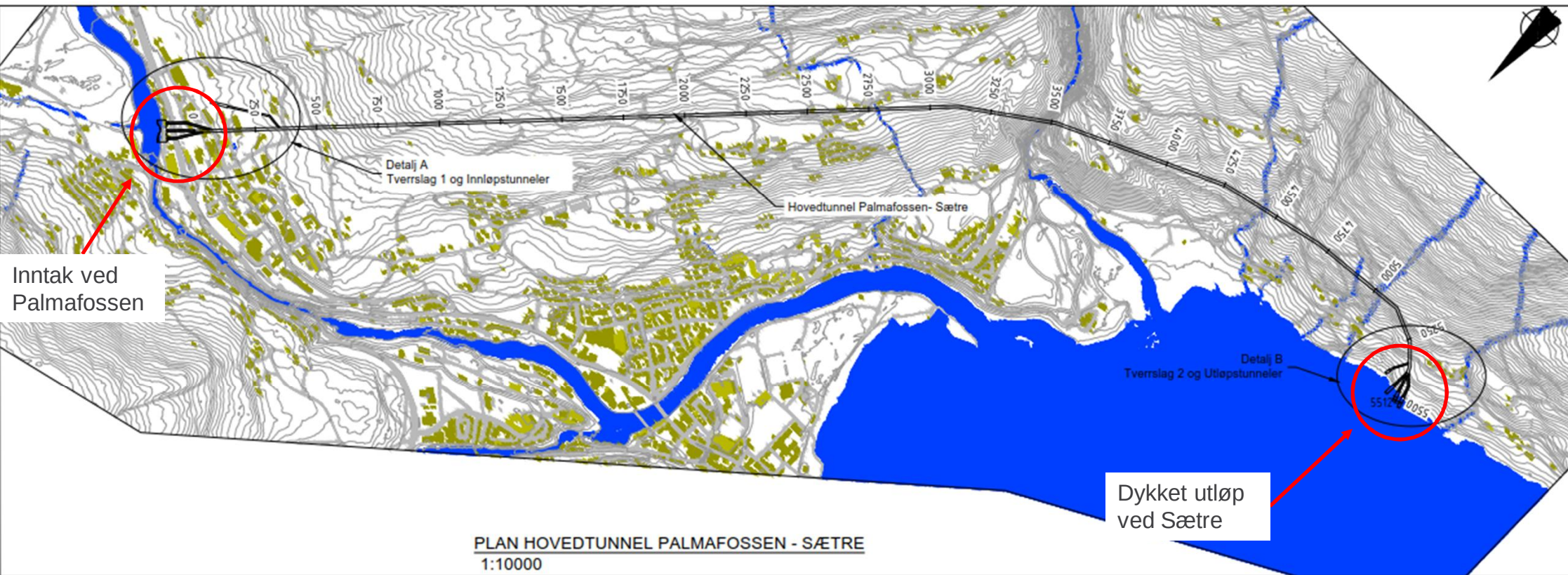
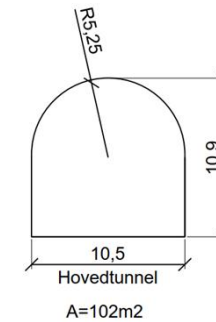
105 m² flomtunnel
fra Palmafossen til
Sætre (450m³/s)

Flomtunnel Palmafossen - Sætre

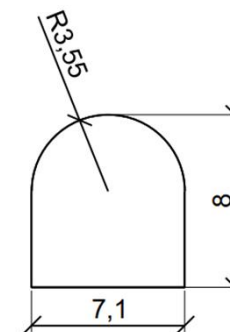
- Lengde: 5,5 km
- Tverrsnitt: 102 m²

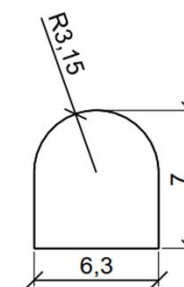

Inntak Palmafossen

- Betongterskel med Obermeyer luker. Støpt plate over innløpstunneler

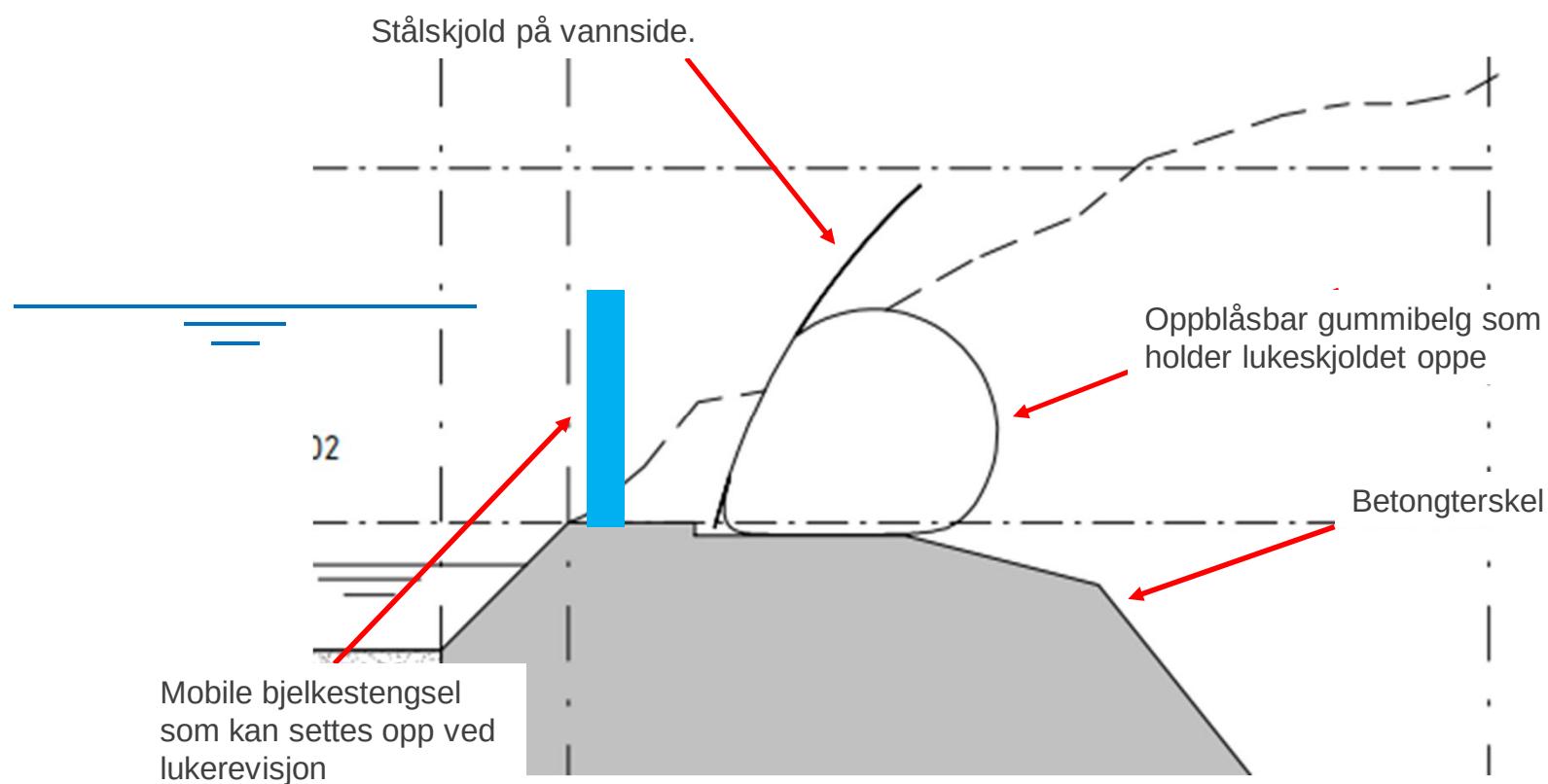
Innløps-og utløpstunnel
 $A=51\text{m}^2$

Tverrslagstunnel
 $A=40\text{m}^2$

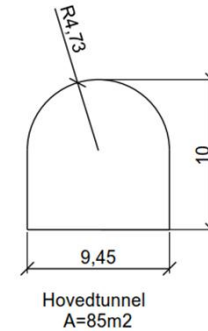

Obermeyer luke – konsept.

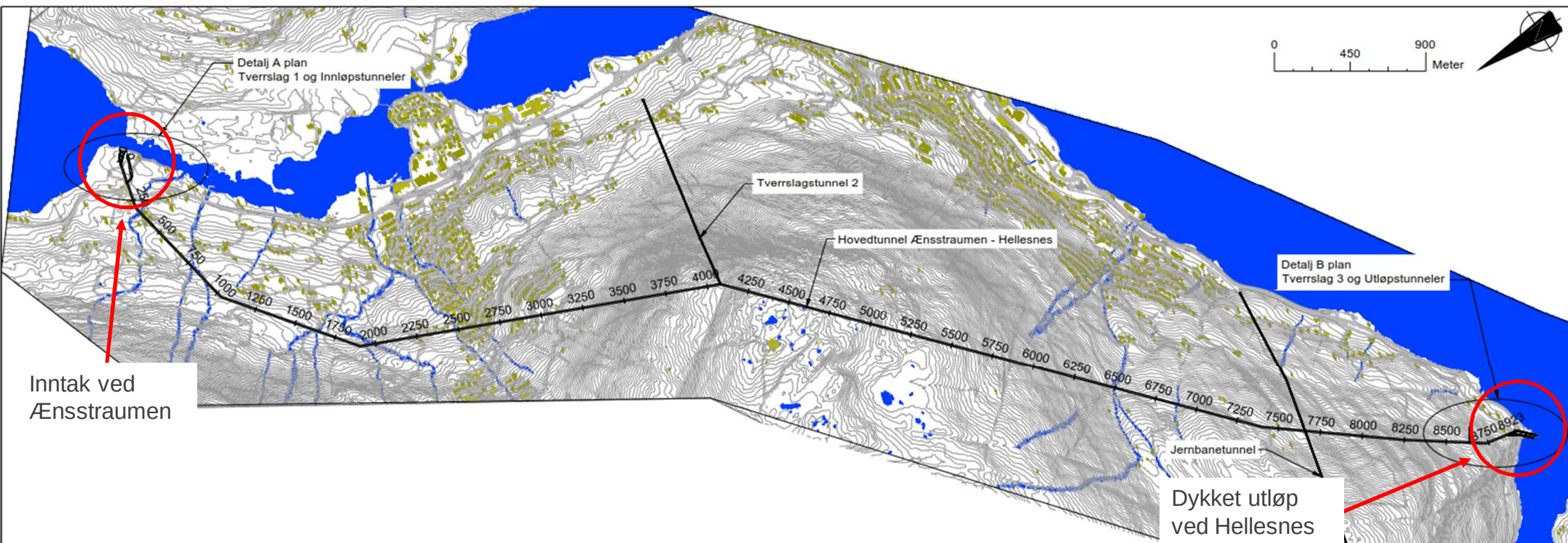

Flomtunnel Ænsstraumen - Hellesnes

- Lengde: 8,9 km
- Tverrsnitt: 85 m²

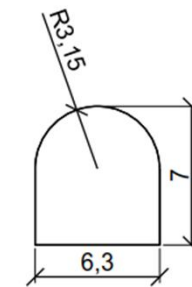

SWECO

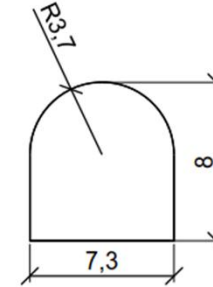

Inntak Ænsstraumen

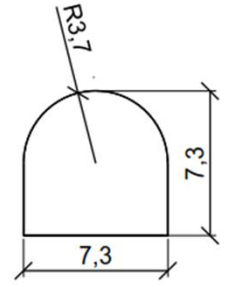
- Betongterskel med Obermeyer luker.

Tverrslagstunnel
A=40m²

Utløpstunnel
A=53m²

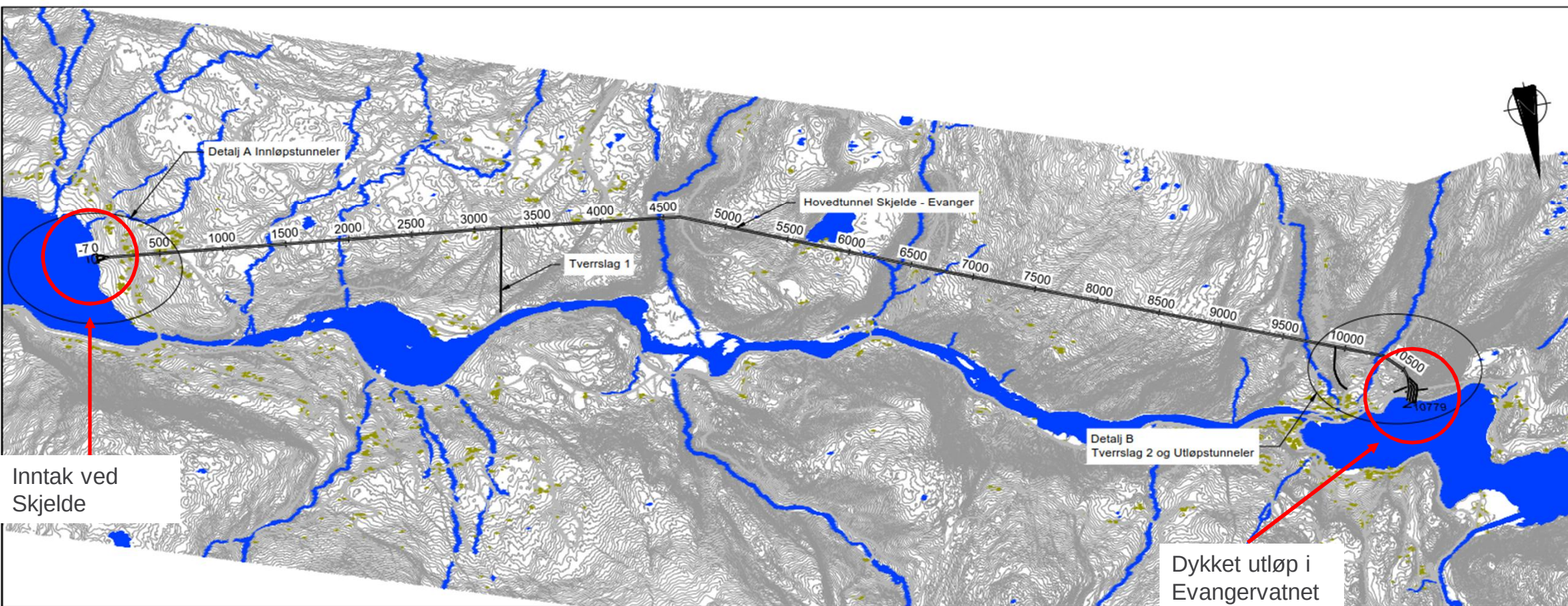

Innløpstunnel
A=47m²

Flomtunnel Skjelde - Evangervatnet

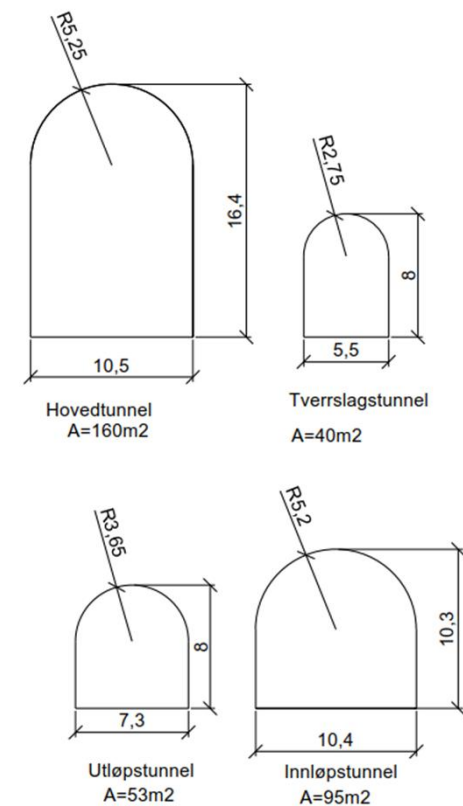
- Lengde: 10,8 km
- Tverrsnitt: 160 m²

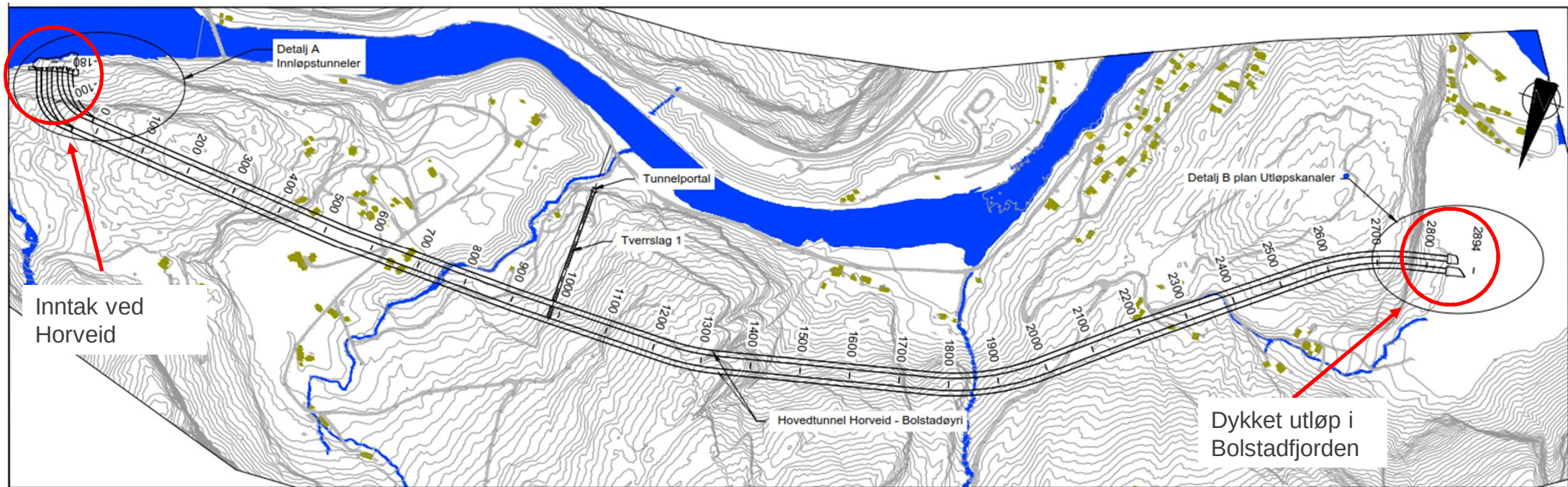
Inntak Skjelde

- Betongterskel med Obermeyer luker.

Flomtunnel Horveid - Bolstadfjorden

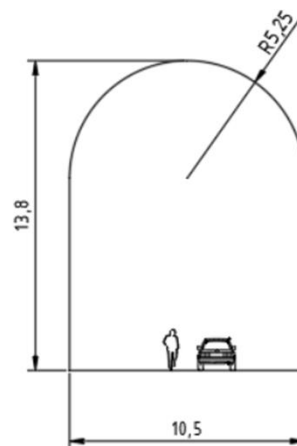
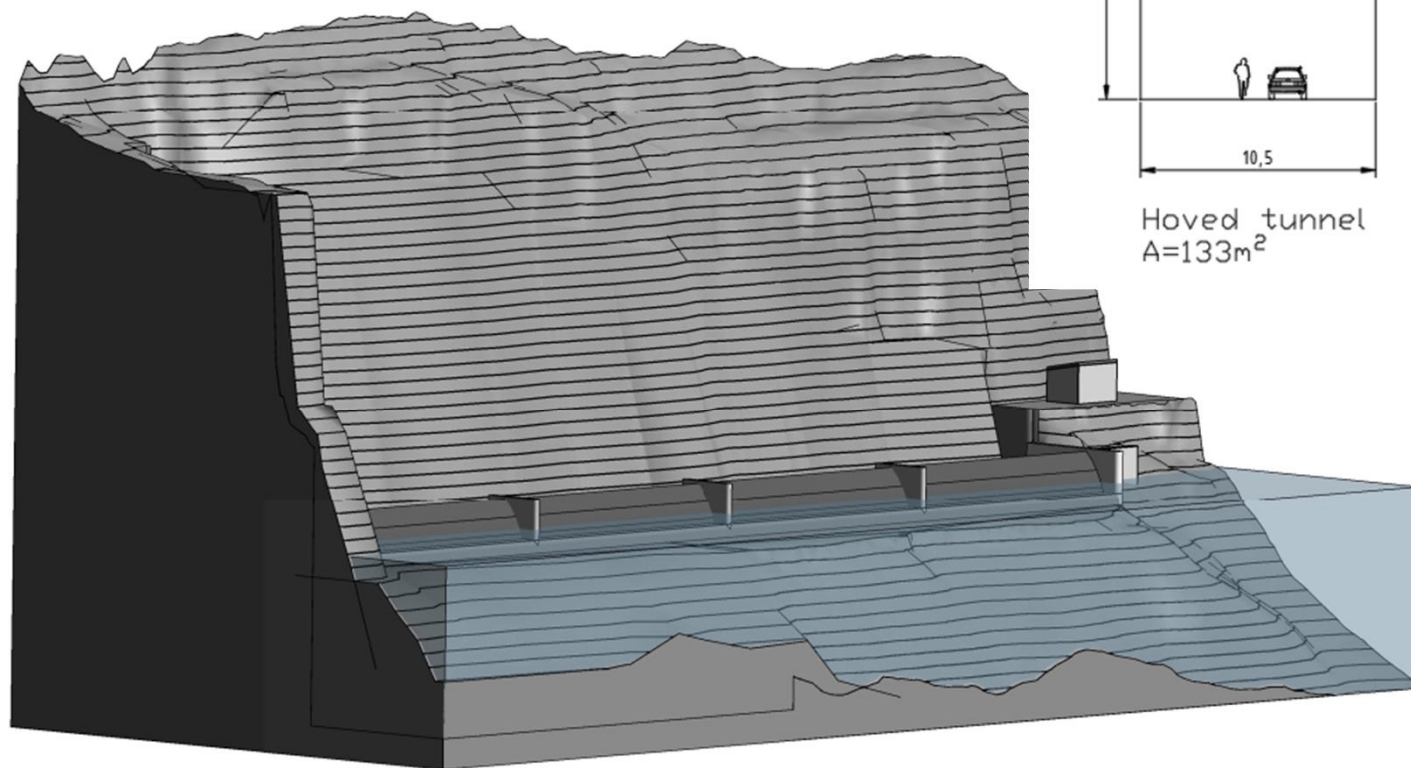
- Lengde: 3,0 km
- Tverrsnitt: 2 x 133 m²

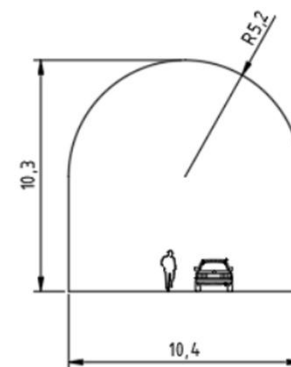

Inntak Horveid

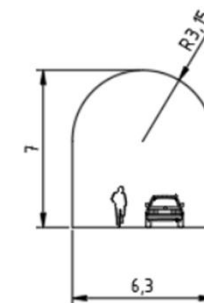
- Betongterskel med Obermeyer luker.

Hoved tunnel
 $A=133\text{m}^2$

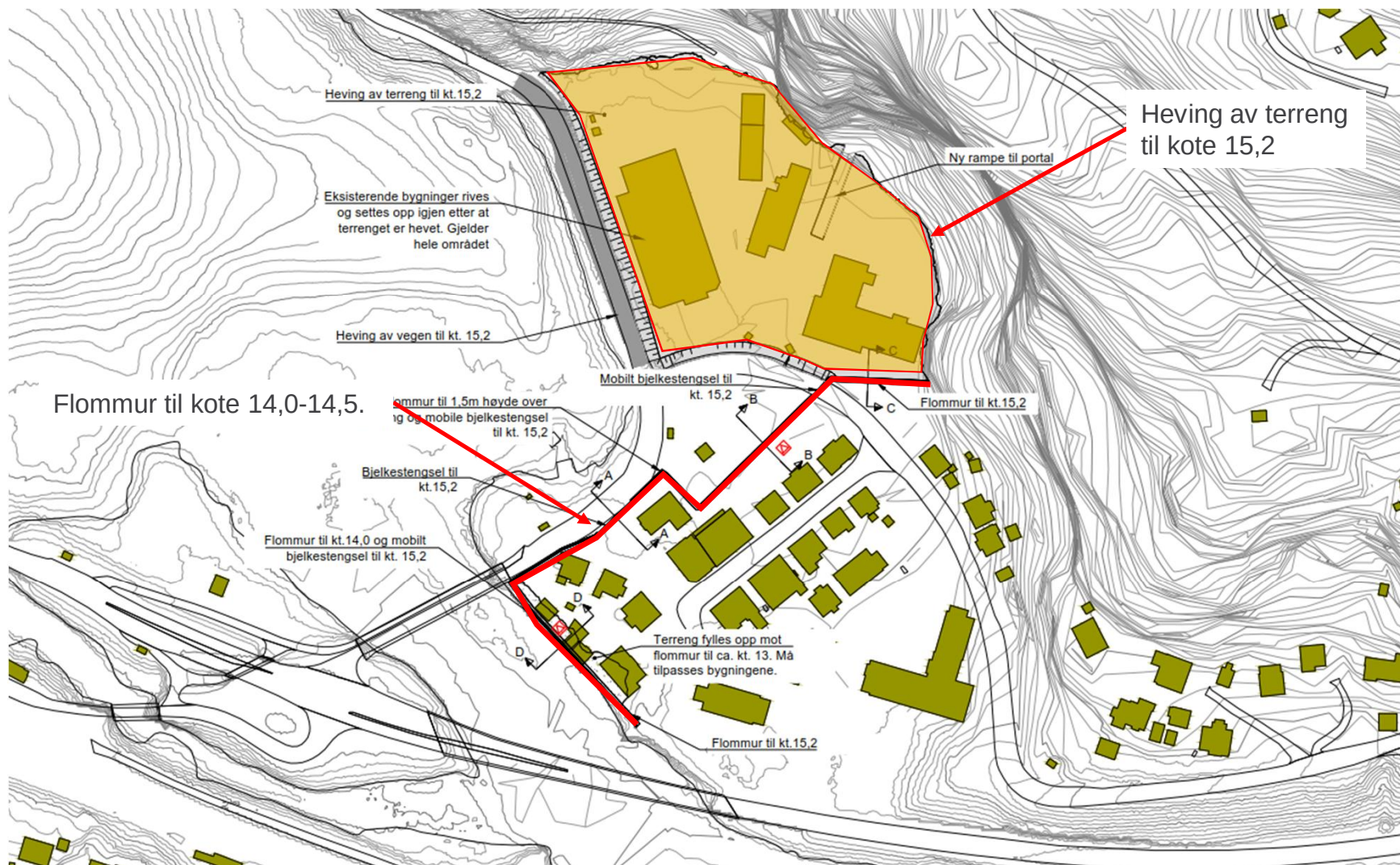
Innløpstunnel
 $A=95\text{m}^2$

Tverslag tunnel
 $A=40\text{m}^2$

Lokale sikringstiltak på Evanger

Gjelder for VUV og VIV

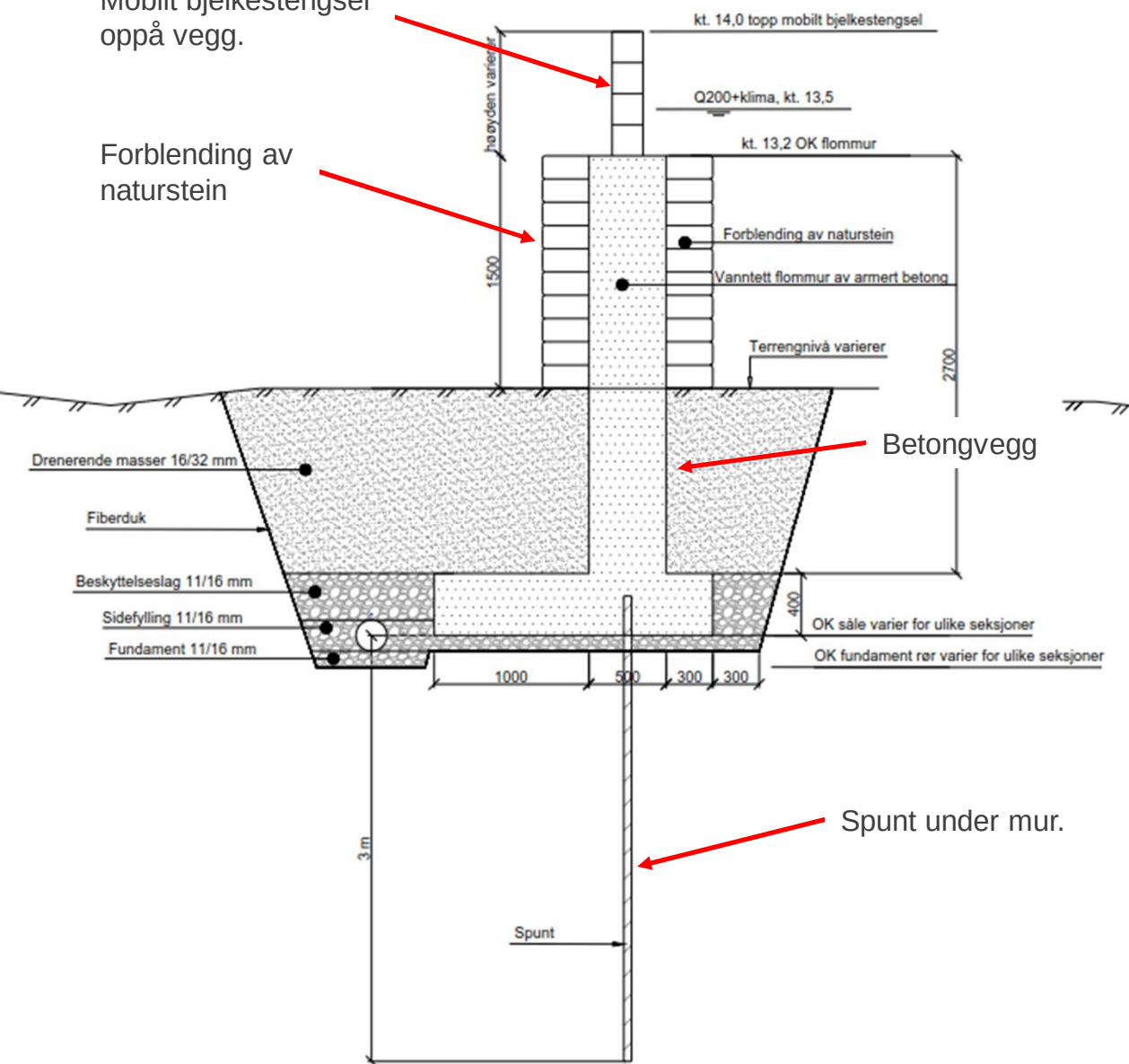

Mobilt bjelkestengsel
oppå vegg.

Forblending av
naturstein

Flommur i betong med forblending av naturstein

Flommurer på Evanger - illustrasjon

Flommur på Evanger i normalsituasjonen uten flom. Topp mur ca kote 14,5

Flommur på Evanger påmontert mobile bjelkestengsel opp til kote 15,2

Effekt av tiltakene

- Sikrer maks vannføring gjennom Voss sentrum på 1000 m³/s, under skadeflomsnivå.
- Maks vannstand i Vangsvatnet på kote 49,3 moh. 60cm sikkerhetsmargin
- Vannføring ut av Vangsvatnet på 575 m³/s mot 810 m³/s i 2014
- Maks vannstand i Evangervatn på kote 13,3.
- Maks vannføring ut av Evangervatn på 1245 m³/s. ca. 1100 m³/s i 2014 Q200+klima = 1720 m³/s.
- Noe forverret situasjon i Straume.

VIV - skadeflommer over en periode på 25 år i dagens og fremtidig klima.

Sted	Antall skadeflommer		Antall skadeflommer etter tiltak	
	Dagens klima	Fremtidig klima	Dagens klima	Fremtidig klima
Vosso gjennom Voss sentrum	1	4	0	0
Vangsvatnet	1-2	10	0	0
Vangsvatnet – Evangervatnet	1-2	10	0	0
Evanger	6	Ca. 30	0	5
Evangervatnet – Bolstadfjorden	Usikre data, færre enn Evangervatn	Usikre data, færre enn Evangervatn	Usikre data, færre enn Evangervatn	Usikre data, færre enn Evangervatn
Bolstadfjorden - Straume	Usikre data, 1-4	Usikre data, 11-21	Usikre data, 4-10	Usikre data, 19-34

Kostnader VIV:

Beskrivelse	Delsum kap.
Flomtunnel 6-14, Ænsstraumen - Hellesnes	674 000 000
Flomtunnel 6-3, Palmafossen - Sætre	482 000 000
Flomtunnel 6-6, Skjelde - Evanger	1 495 000 000
Flomtunnel 6-9, Horveid - Bolstadøyri	734 000 000
Inntak Ænsstraumen	26 000 000
Inntak Palmafossen	47 000 000
Inntak Skjelde	71 000 000
Inntak Horveid	76 000 000
Adkomstveger	5 460 000
Lokale sikringstiltak Evanger	100 656 000
Overvannshåndtering Evanger	12 000 000
Uspesifiserte kostnader	68 000 000
Entreprisekostnad	3 792 000 000
Prosjektering, prosjektadministrasjon, byggherrekostnader	114 000 000
forventede tillegg P50	391 000 000
Prosjektkostnad P50	4 297 000 000

ALTERNATIV

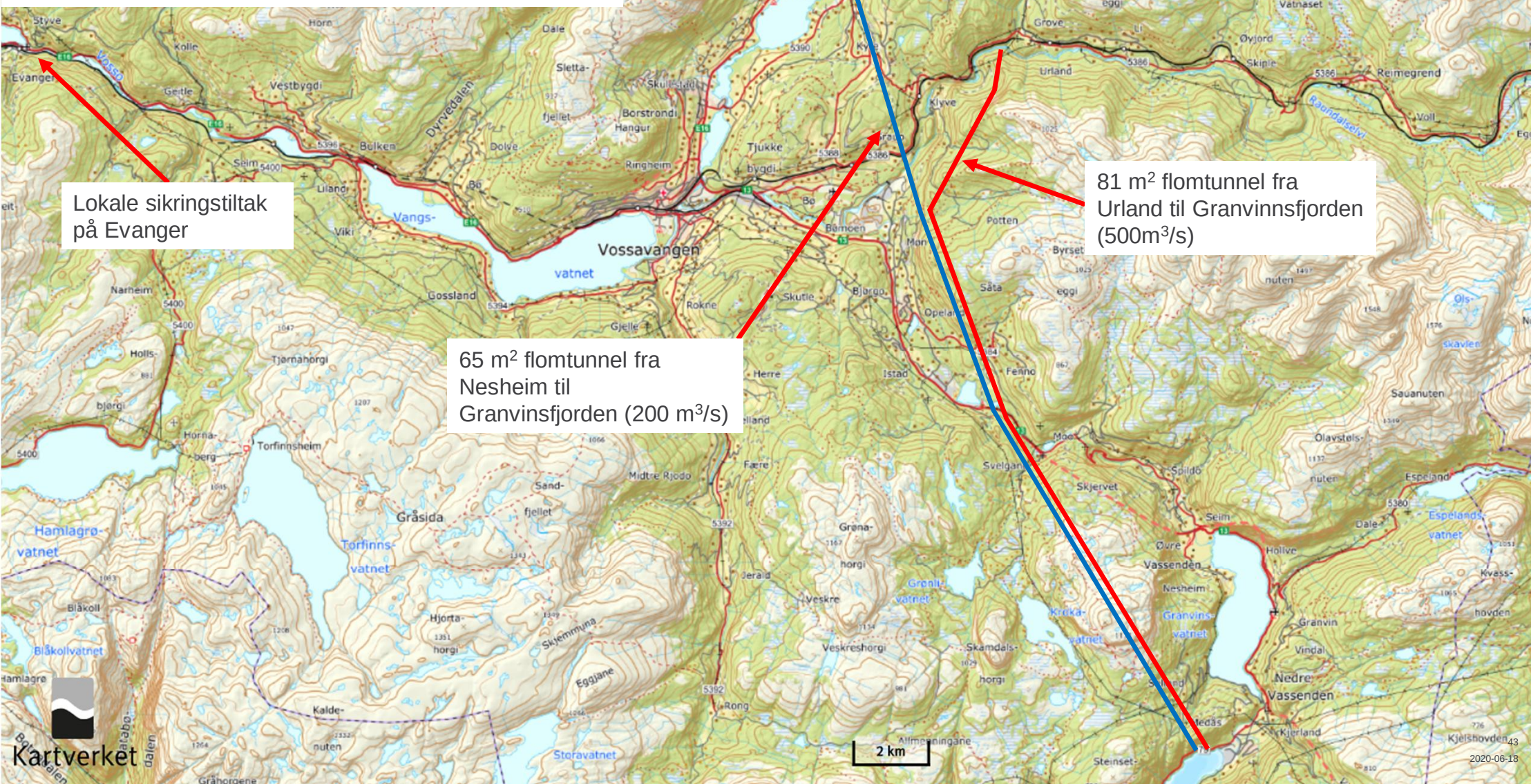
SIKRING MED VANN UT AV VASSDRAGET.

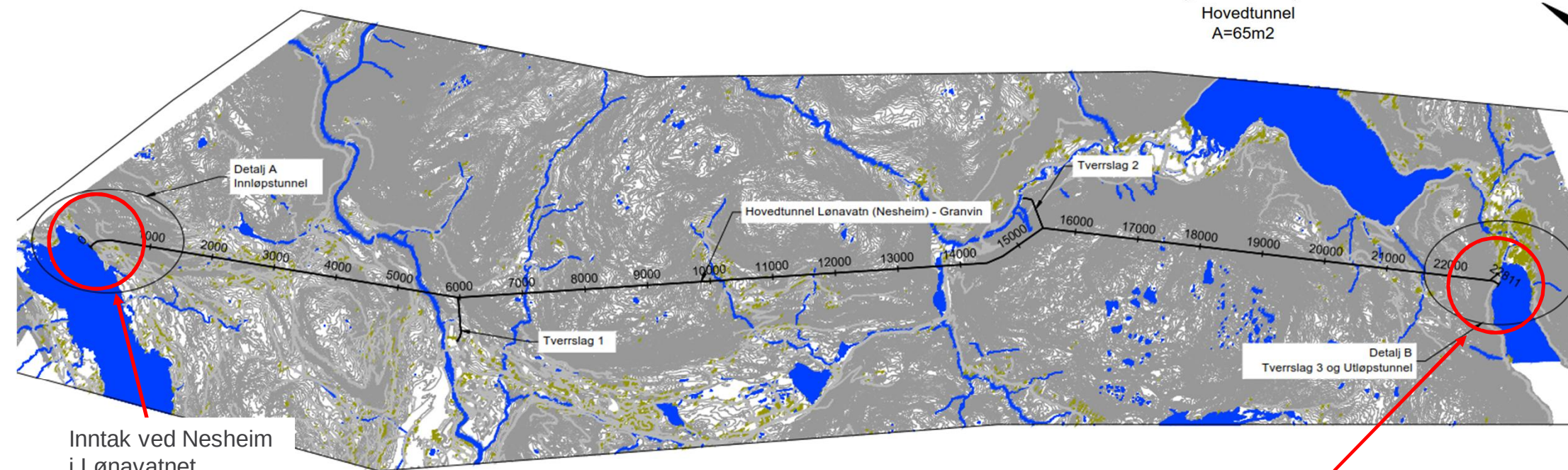
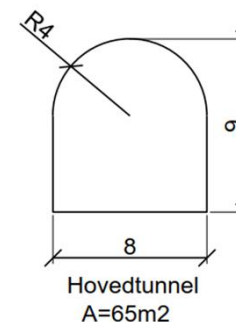
Flomtunneler - VUV

Flomttunnel Nesheim - Granvinsfjorden

- Lengde: 23,0 km
- Tverrsnitt: 65 m²

PLAN HOVEDTUNNEL LØNAVATN (NESHEIM) - GRANVIN
1:40000

Inntak Nesheim

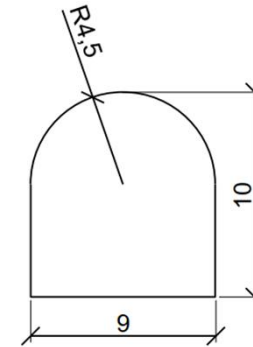
Betongterskel med Obermeyer luker.

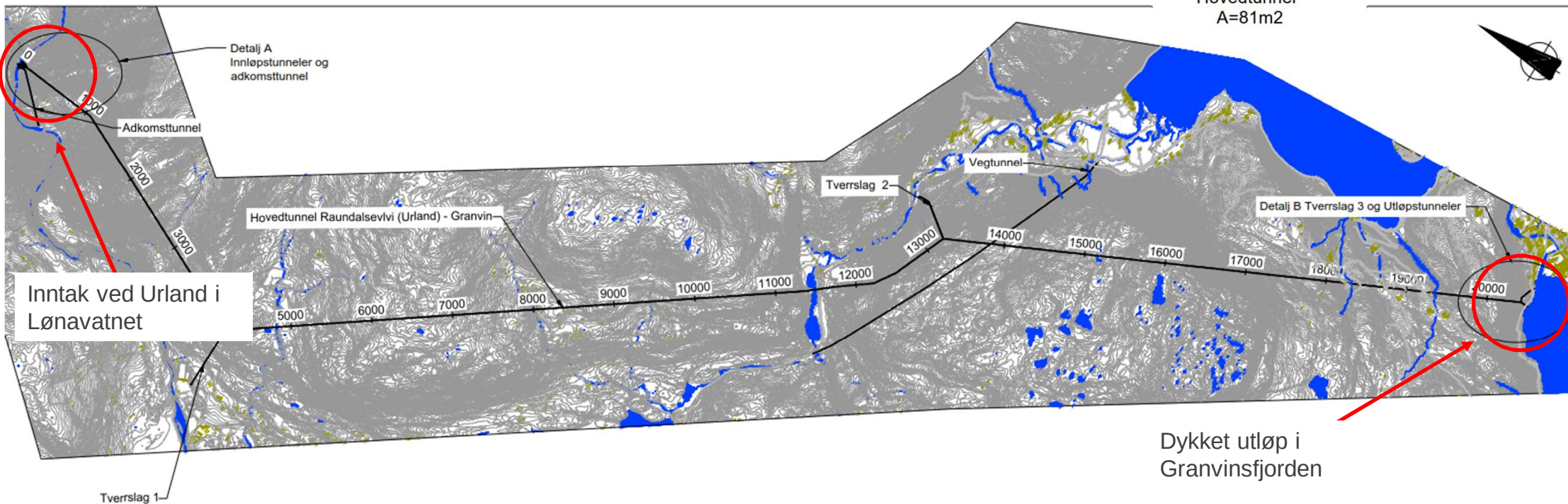

Flomttunnel Urland - Granvinsfjorden

- Lengde: 20,5 km
- Tverrsnitt: 81 m²

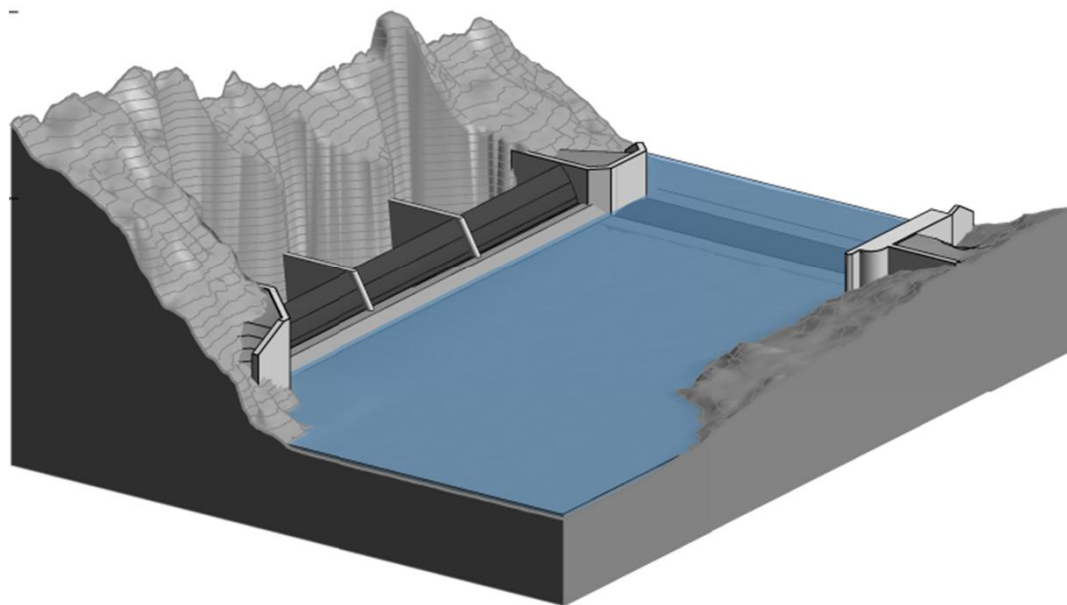
Hovedtunnel
A=81m²

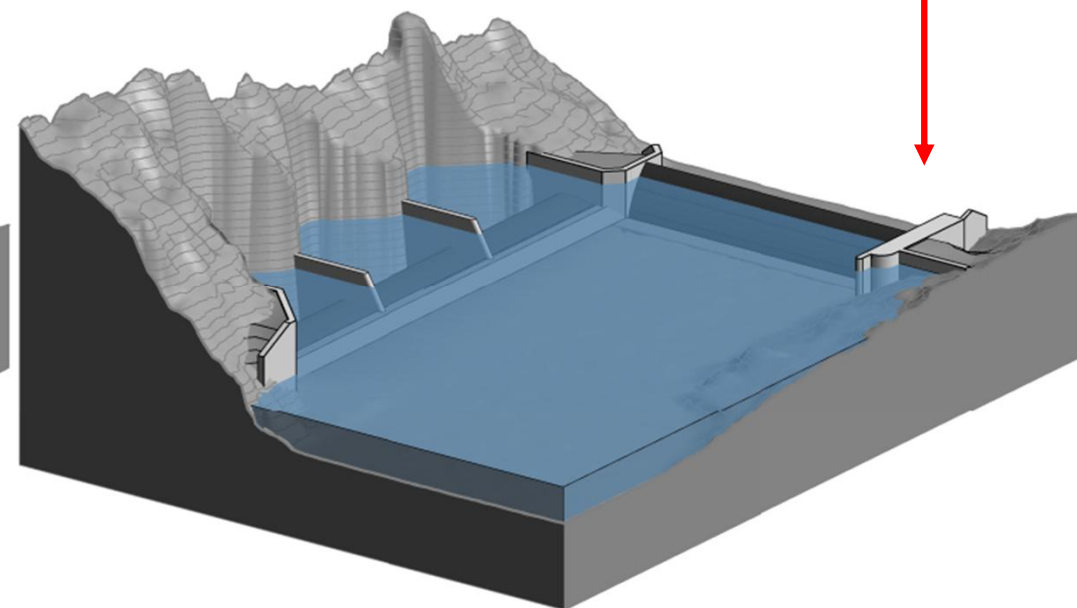
Inntak Urland

- Betongterskel med Obermeyer luker i elv og inn til tunnel.

Inntak i normal situasjonen. Luke i elv er nede (åpen), luke inn i tunnel oppe (lukket).

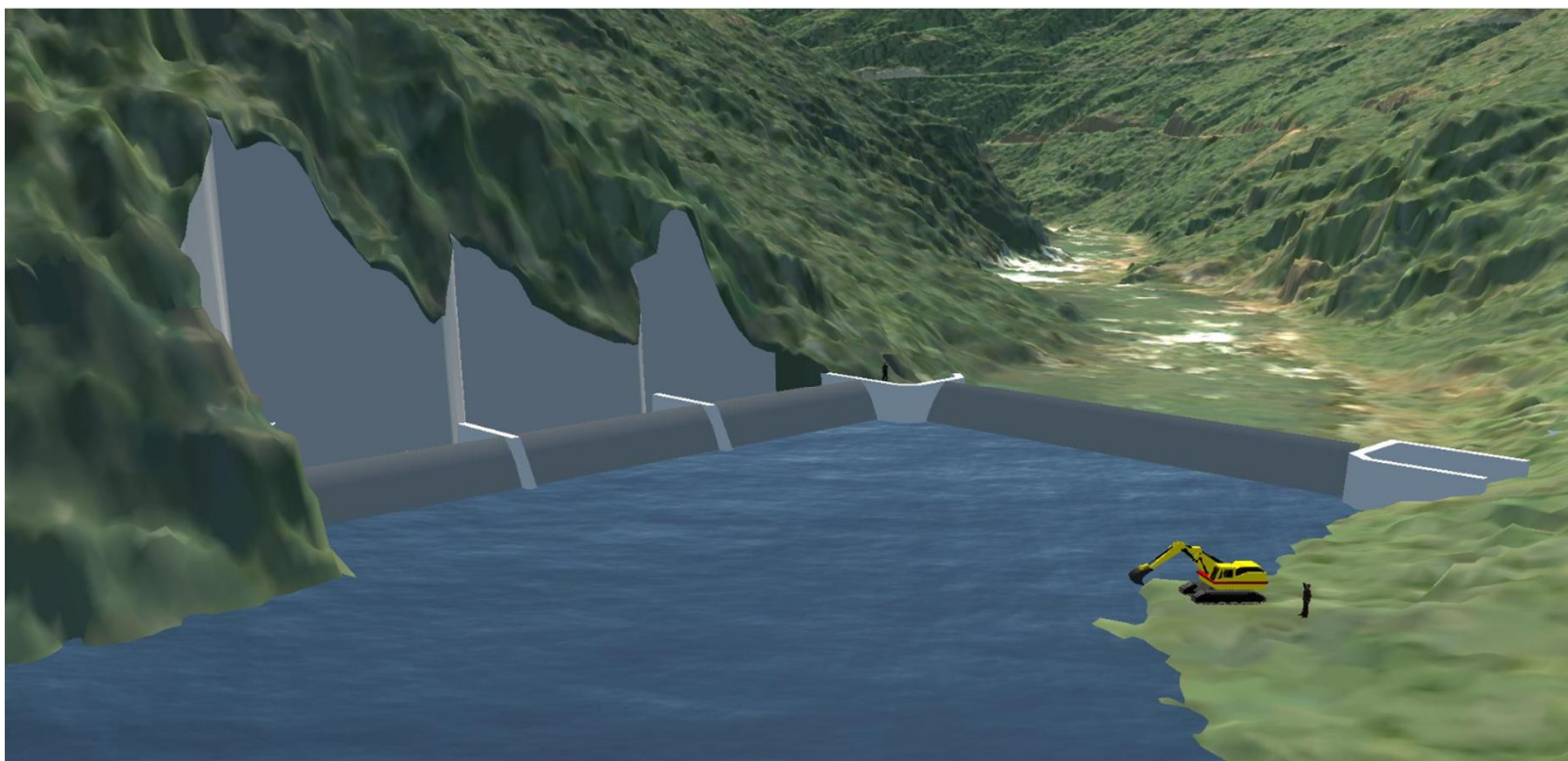

Inntak i flom situasjonen. Luke i elv er oppe (lukket), luke inn i tunnel nede (åpen).

Minstevannsløp

Illustrasjon av størrelse på inntak i Urland.

Effekt av tiltakene

- Sikrer maks vannføring gjennom Voss sentrum på 1000 m³/s, under skadeflomsnivå.
- Maks vannstand i Vangsvatnet på kote 49,3 moh. 60cm sikkerhetsmargin
- Vannføring ut av Vangsvatnet på 570 m³/s, ca. 810 m³/s i 2014
- Maks vannstand i Evangervatn på kote 14,6
- Maks vannføring ut av Evangervatn på 1670 m³/s. ca. 1100 m³/s i 2014 Q200+klima = 1720 m³/s.
- Ingen forverring av situasjonen i Straume, muligens noe bedring.

VUV - skadeflommer over en periode på 25 år i dagens og fremtidig klima.

Sted	Antall skadeflommer		Antall skadeflommer etter tiltak	
	Dagens klima	Fremtidig klima	Dagens klima	Fremtidig klima
Vosso gjennom Voss sentrum	1	4	0	0
Vangsvatnet	1-2	10	0	0
Vangsvatnet – Evangervatnet	1-2	10	0	0
Evangervatnet	6	Ca. 30	1	9
Evangervatnet – Bolstadfjorden	Usikre data, færre enn Evangervatn	Usikre data, færre enn Evangervatn	Usikre data, færre enn Evangervatn	Usikre data, færre enn Evangervatn
Bolstadfjorden - Straume	Usikre data, 1-4	Usikre data, 11-21	Usikre data, 0	Usikre data, 3 - 7

Kostnader VUV:

Beskrivelse	Delsum kap.
Flomtunnel 6-19, Urland - Granvin	1 647 000 000
Flomtunnel 6-2, Nesheim - Granvin	1 380 000 000
Inntak Urland (Raundalselvi)	87 000 000
Inntak Nesheim (Lønnavatn)	21 000 000
Adkomstveier	4 000 000
Lokale sikringstiltak Evanger	108 000 000
Overvannshåndtering Evanger	11 100 000
Uspesifiserte kostnader	46 000 000
Entreprisekostnad	3 305 000 000
Prosjektering, prosjektadministrasjon, byggherrekostnader	83 000 000
forventede tillegg P50	339 000 000
Prosjektkostnad P50	3 727 000 000

LOKALE SIKRINGSTILTAK PÅ VOSS

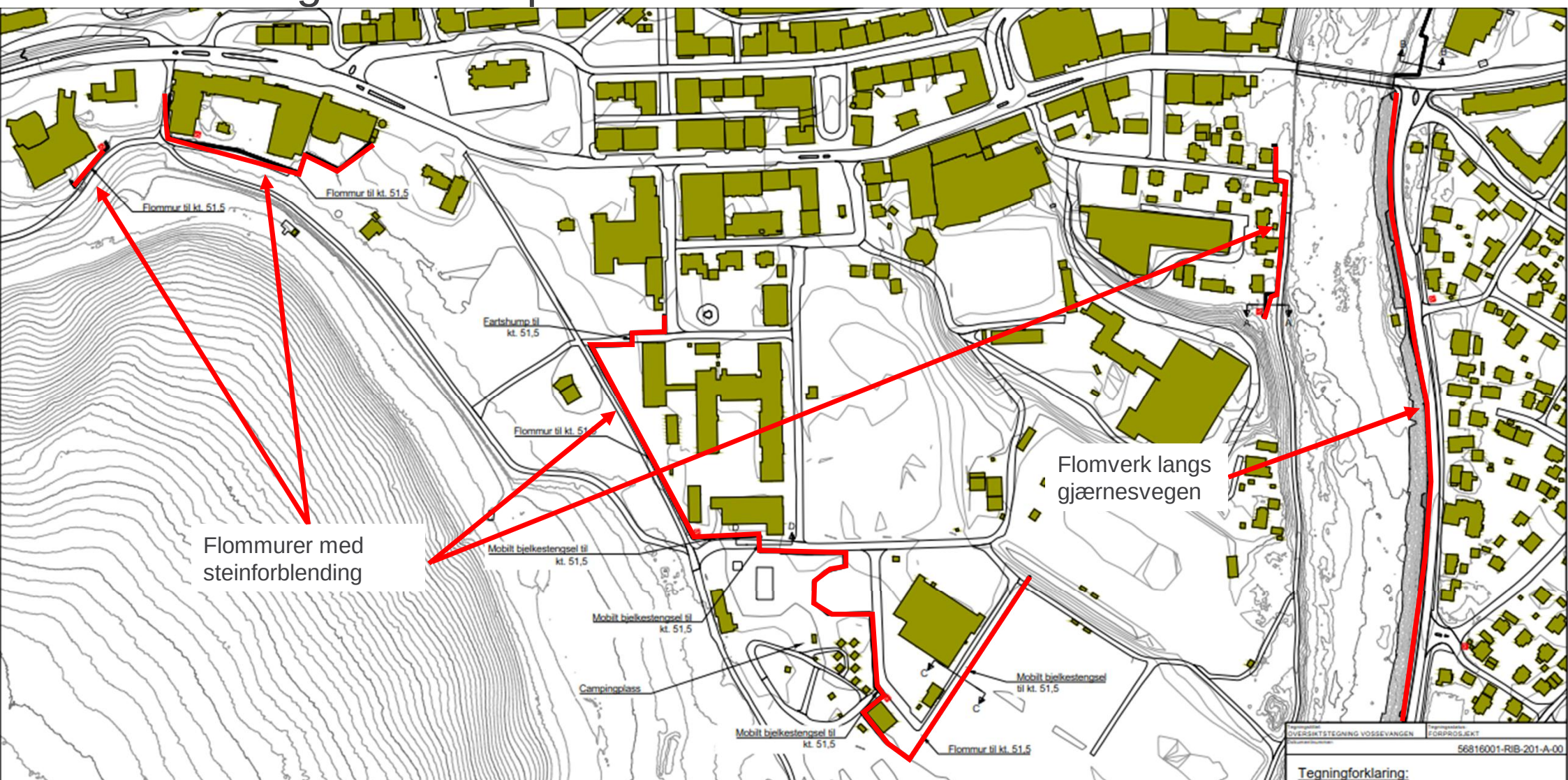
Lysbilde 52

LNA1

Loland, Nils Andreas; 16.06.2020

Flommurer og flomverk på Voss

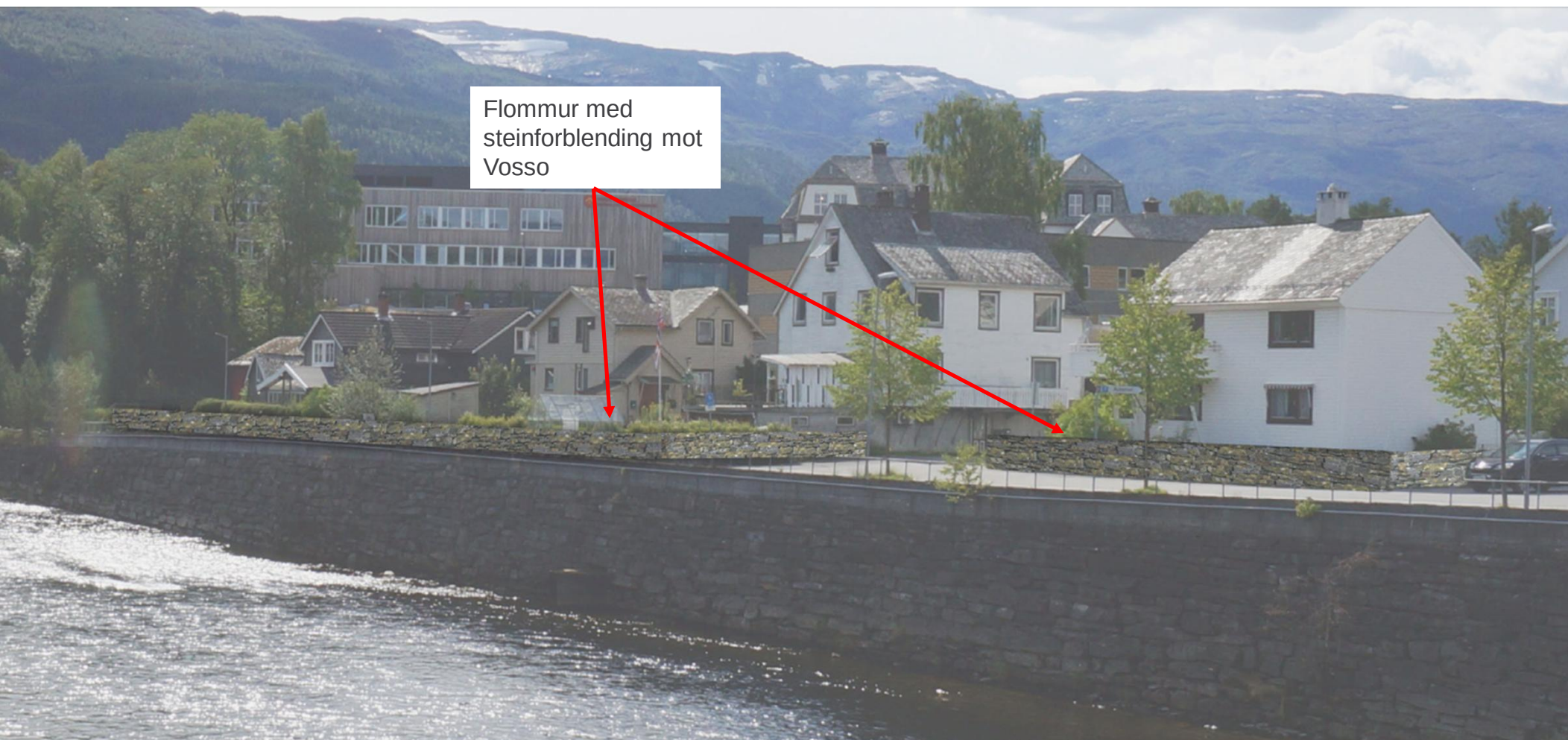

Lokale tiltak på Voss.

Lokale tiltak på Voss.

Effekt

- Sikrer mot en vannstand i Vangsvatnet på kote 51,0. Omtrent tilsvarende en 200 års flom i dagens klima.
- Har ingen andre positive eller negative effekter ellers i vassdraget.

Merk:

Det er knyttet en del usikkerhet til grunnforholdene som må avklares før en kan konkludere med hvorvidt dette tiltaket vil fungere som tenkt.

Kostnader:

Beskrivelse	Delsum kap.
Flommurer	53 000 000
Flomvoller	5 000 000
Overvannshåndtering.	53 000 000
Uspesifiserte kostnader	26 000 000
Entreprisekostnad	137 000 000
Prosjektering, prosjektadministrasjon, byggherrekostnader	19 000 000
forventede tillegg P50	17 000 000
Forventet projektkostnad P50	173 000 000

NYTTEVURDERING

Lysbilde 59

LNA1

Loland, Nils Andreas; 16.06.2020

Nytte-kost

- Materielle verdier her og no
- Vurderingar som ikkje er med
  - Driftsstans
  - Bandlegging av areal (oppheving av flaumsone)
  - Ikkje-prissatte konsekvensar

	Skade/nytte i millionar kr				
Strekning	Skade ved 200-årsflaum/1985	Skade ved 200-årsflaum/2085	Midlare årlegskade 2025	Midlare årlegskade 2104	Nåverdi nytte ved fjerning av all skade
Raundalselvi/Palmafoss	2	15	0.2	0.5	8
Strandaelvi	24	57	0.5	1.6	22
Vossavangen	150	680	8.2	24.8	436
Vangsvatnet	10	31	0.4	0.9	14
Lilandsosen til Evanger ovf	14	140	1.2	4.1	54
Evanger	35	105	1.5	4.2	70
Evangervatnet	7	18	0.2	0.5	8
Evangervatnet til Bolstad	2	53	0.4	1.5	23
Bolstadfjorden til Stamnes	5	33	0.4	1.1	15
Erosjon og utrasing	20	204	1.3	4.9	96
Stengt E16 og jernbane	10	27	0.3	1.0	10
Til saman	279	1363	14.6	45.1	756

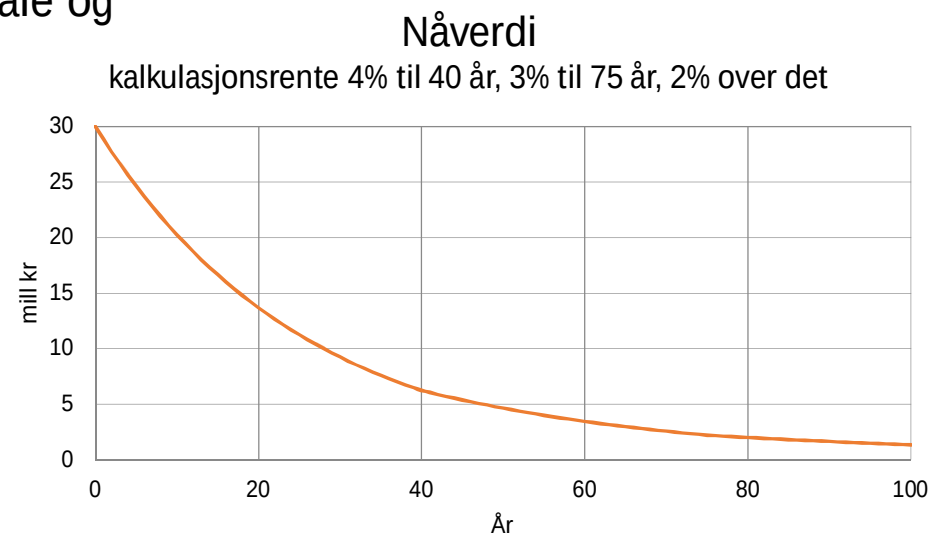
Skade som er vurdert

Direkte kostnader:

- Bygninger – med ulik skadeprosent ut frå bygningsmateriale og vannstand i bygget
- Landbruksareal - avlingsskade og totaltap.
- Offentlege areal (parker og liknande)
- Infrastruktur – vegar, jernbane og bruer
- Bilar på parkeringsplassar og parkeringshus

Indirekte kostnader:

- Omkøyringskostnader – kjøretøykostnader og tidstap
- Fyrstelinje mobilisering og opprydding, fast sats 5% av materielle kostnader
- Opprydding bygningar og leigekostnad for busette
- Andre indirekte kostnader (avbrot, varelager osv.) 30 til 50% av direkte kostnader.

NVE SIN VURDERING

Vurdering

- Det er mogleg å sikre busetnad og infrastruktur mot ei 200-årshending inkludert klima med flaumtunnelar
- Analysen av samfunnsøkonomisk nytte tilseier at det er vanskeleg å forsvare investeringar i dei flaumtunnelane som vi har presentert

Vår tilråding til vidare arbeid

- Lokale flaumsikringstiltak
  - Etablere grunnvassmodell
  - Detaljprosjektering
- Andre tunnelalternativ
  - Hydrologien høgt oppe i vassdraget må vurderast nærmare
- Vegtunnel som flaumtunnel
  - Vurdering saman med Statens Vegvesen